

A Melaveh Malka for Women

My husband is careful to have a *melaveh malka* that includes bread and meat. I do not have one at all. Should there be a difference between men and women on this matter?

5. ט"ז אורח חיים סי' ש ס"ק א

פירוש: יסדר שלחנו בפריסת מפה על השלחן ושאר מינים הנהוגים אצלו לעריכת השלחן, ועל זה אמר: אפילו מי שאין רגיל כי אם בכזית, הן מצד עניותו הן מחמת שביעתו, מכל מקום באותו כזית יעשה לו הכנה ויפרוס המפה משום כבוד שבת. וכן מוכח סי' רס"ב שכתב: ויסדר שלחנו ויציע המטות כו', משמע דעל ההכנה קאי, לא על הסעודה, דומיא דהצעת המטות, אבל בענין הסעודה יעשה כמנהגו – כך נראה לעניות דעתי.

6. שמירת שבת כהלכתה פרק סג סעי' ו

האוכל סעודה שלישית בשבת ומאריך בה עד חשיכה, פטור מסעודת "מלוח מלכה", אבל יש אומרים שגם במקרה זה יש לאכול סעודה זו.

7. פרי מגדים אשל אברהם סי' ש

אפשר נשים אין חייבות בסעודה זו, ועיין סימן רצ"ז סעיף ה', וכאן לא שייך לשבת. ומיהו לפי מה שכתב הט"ז אבר אחד כו', ראוי גם לנשים, ובעונותינו הרבים בצוק העתים אין עושין כך, וראוי למי שחננו ה' לעשות סעודה במוצאי שבת ולאכול מעט ממנה.

8. מחצית השקל אורח חיים סימן ש

ועיין סוף סימן רצ"א, דכתב שם מגן אברהם דלכל מילי דשבת, נשים חייבות כמו אנשים, ואם כן הוא הדין בסעודה זו.

9. שמירת שבת כהלכתה פרק סג סעי' ג

גם האשה מן הראוי שתאכל סעודת "מלוח מלכה", ויש אומרים שאף יש להקפיד על כך, שתקיים מצוה זאת.

1. גמרא, שבת דף קיט ע"ב ב

ואמר רבי חנינא: לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת, אף על פי שאינו צריך אלא לכזית. חמין במוצאי שבת – מלוגמא, פת חמה במוצאי שבת – מלוגמא. רבי אבהו הוה עבדין ליה באפוקי שבתא עיגלא תילתא, הוה אכיל מיניה כולייתא. כי גדל אבימי בריה, אמר ליה: למה לך לאפסודי כולי האי? נשבוק כולייתא ממעלי שבתא. שבקוהו, ואתא אריא, אכליה.

רש"י שם

במוצאי שבת – נמי כבוד שבת ללוות ביציאתו דרך כבוד, כאדם המלווה את המלך בצאתו מן העיר.

2. ערוך השולחן אורח חיים סי' ש סעי' ג

רבים אין נזהרים בסעודה זו, והמקיימה שכרו מרובה, וכל יראי אלקים מתאמצים לקיימה ואוכלין כזית; ונכון לאכול בשר מי שיכול לאכול, ואם לאו יאכל דגים, שגם זה מאכל חשוב, או פירות טובים כשיש לו, ויאכלם עם פת. ומי שאינו יכול לאכול פת כלל יקיימה במוזנות ובפירות. ואם המשיך סעודה שלישית תוך הלילה ואכל בלילה כזית, יכול לצאת בה גם סעודת מלוח מלכה [אליה רבה]

3. משנה ברורה סי' ש ס"ק ב

ודע דמכל מקום סעודה זו אינה חובה עליו כמו השלוש סעודות של שבת, דשם אסמכוהו אקרא וזה רק מצוה בעלמא, ונפקא מינה היכי דאי אפשר לו לקיים כולם:

4. משנה ברורה סי' ש ס"ק א

ומשמע בגמרא דיקבע סעודה זו על הפת לכתחלה כמו בשאר סעודות של שבת, וגם משמע דטוב לכתחלה להדר אותה בבשר או בשאר תבשילין אם יש לו, ואם אין לו או שהושש לאכילה גסה, כגון בקיץ שמאחרין בזמננו לאכול הסעודה שלישית סמוך לערב, יקיימה במוזנות או על כל פנים בפירות: